

Camí Ramader del Pantà

L'Espunyola

Ubicació

Comarca: Berguedà

Coordenades:

Latitud: 42.05501

Longitud: 1.75601

UTM Est (X): 397064

UTM Nord (Y): 4656633

Classificació

Número de fitxa 08078 - 174

Àmbit: Patrimoni immoble

Tipologia Obra civil

Estil / època: Medieval Modern Contemporani

Estat de conservació Regular

Notes de conservació: Tot i que recentment s'ha posat en marxa la Ruta ramadera, que promou el camí ramader per a usos esportius i lúdics.

Protecció Legal

Observacions protecció: Llei 3/1995, de 23 de març

Accés Fàcil

Ús actual: Social

Titularitat Pública

Titular: Generalitat de Catalunya

Fitxes associades:

[Cal Pauet](#)

[Camí Ramader](#)

[Camí de l'Espunyola a la Vall d'Ora](#)

[Camí Ramader de l'Espunyola a Puig-reig](#)

Autoria de la fitxa Sara Simon Vilardaga

Data de registre de la fitxa: dc., 29/06/2011 - 02:00

Descripció

El camí del Pantà de l'Espunyola (ICR13) surt de l'Espunyola prenen la direcció a Cal Pauet, creua la carretera C-26 i agafa en direcció Cal Miquelet i abans d'arribar-hi trenca a l'esquerra per pujar pels Cingles de Capolat. Travessa el torrent del Salt i va fins a Comamorera (ja terme de Capolat), tot enfilant la Serra de la Malla pel Collet cap a Sant Martí de Capolat. Segueix cap el Serrat de Runers per fer la carena fins Coll de Jouet, on es creua amb altres camins.

Observacions:

L'any 2.007 es va realitzar l'inventari dels camins ramaders del Berguedà per part del Grup de Defensa de la Natura, dirigit per Xavier Campillo i Besses, i el suport del Parc Natural del Cadí-Moixeró i de Berguedà Iniciatives SD, SL..

En l'elaboració de l'inventari a més del recull exhaustiu de dades de les fonts bibliogràfiques i cartogràfiques, es va treballar amb un seguit d'enquestadors que van realitzar un treball a fons de recollida de dades orals de persones coneixedores dels camins ramaders. Entre els informants a l'Espunyola es va comptar amb la col·laboració de Josep Bover Guitart, Josep M. Mosoll Miró i Josep Mosoll Serra.

Història

El conjunt d'aquests camins formen part d'una complexa xarxa de camins ramaders, entre els quals hi ha els grans eixos transhumants, a l'Espunyola té aquesta consideració l'ICR13, ICR56 ICR101, camins principals, com l'ICR39 i ICR46, i altres camins secundaris, com ICR6. Els camins ramaders estan connectats entre ells ja que la seva funció és permetre el trànsit dels ramats transhumans que provinents de la costa i la plana es dirigien a les pastures pirinenques. De fet a la comarca del Berguedà hi creuen alguns dels camins ramaders més importants de Catalunya, entre els que cal destacar el camí ramader que uneix el Vallès amb Castellar de N'Hug i el Pla d'Anyella. És difícil saber-ne l'antiguitat, tot i que consten poques mencions directes són esmentats des d'època medieval; de fet, la majoria han estat emprats des de temps molt reculats i en alguns casos, el seu trajecte o part, forma part de camins de connexió emprats no només com a ramaders, sinó també com les vies naturals de pas i d'unió de diferents poblacions.

Els camins ramaders són un bé de domini públic i de titularitat autonòmica, i són inalienables, imprescriptibles i inembargables; estan protegits per la llei 3/1995, de 23 de març, de vies pecuàries. La llei diu que "se entiende por vías pecuarias las rutas o itinerarios por donde discurre o ha venido discurrendo tradicionalmente el tránsito ganadero."(art.12). La llei contempla usos complementaris dels camins ramaders com el passeig, la pràctica de senderisme, i altres, sempre respectant la prioritat del trànsit ramader.

Bibliografia

AGRUPACIÓ DE MUNTANYENCs BERGUEDANS (1984)"Pels camins del Berguedà". L'Erol, juliol de 1984: 75-81.

CAMPILLO,X. (Dir.)(2004): Inventari de camins de la comarca del Berguedà (segona fase). Consell Comarcal del Berguedà. Escola Universitària de Turisme i Direcció Hotelera, Naturgest S.L.

CAMPILLO,X. (Dir.)(2007): Inventari de camins ramaders del Berguedà. Grup de Defensa de la Natura del Berguedà, Parc Natural del Cadí-Moixeró, Berguedà Iniciatives SD, SL.

GALERA, A.(1996):"Els camins medievals en la Catalunya central: entorn les Stratae Kardonensia i la Via Salinaria". Dovella, tardor 1996, 21-28.

SERRA, R.; SANTANDREU, M.D. (1984): "Dels camins romans a les carreteres asfaltades". L'Erol, juliol de 1984, 12-22.

TORRES, C.A.(1905:102-104): Itinerari per les Valls Altes del Llobregat. Berguedà, Barcelona.